

TORAH OHR • PARSHAS VAYEISHEV • MAAMAR 3

שיר המעלות בשוב כו' היינו כחולמים

Ein Lied der Aufstiege: Wenn
[Havayah] die Gefangenschaft Zions
zurückführt ... waren wir wie Träumende

ZU EHREN VON

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Der Vater des Rebbe, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

DIE CHASSIDISCHE PARSHA

likuteitorah.com/de/torah-ohr/vayeishev/3/

1 שיר המעלות בשוב כו' היינו כחולמים. הנה החלום הוא מחבר שני הפכים בנושא א' ומרכיב שני ענינים הפכיים כאלו היו לאחדים. והיינו מפני כי בשינה נסתלק מוח השכל המבחין ולא נשאר רק כח המדמה.

„Ein Lied der Aufstiege: Wenn [Havayah] zurückkehrt“, usw., „waren wir wie Träumende.“ Ein Traum verbindet zwei Gegensätze in einem einzigen Gegenstand und fügt zwei einander entgegengesetzte Sachverhalte zusammen, als wären sie eins. Dies liegt daran, dass im Schlaf die unterscheidende Verstandeskraft zurücktritt und nur die Vorstellungskraft verbleibt.

2 וכח המדמה יכול להרכיב ב' ענינים הפכיים כמו ספינה רצה באויר כו' כמ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] בשמונה פרקים רק שבהקיץ שמתעורר כח השכל הוא השולט על כח המדמה ואינו מניחו להרכיב לפי שרואה בעין שכלו שהם דברים נפרדים ואינן מתאחדים כלל.

Und die Einbildungskraft kann zwei einander entgegengesetzte Dinge zusammenfügen, etwa ein Schiff, das durch die Luft fährt, usw., wie Maimonides in den Acht Kapiteln schreibt. Im Wachzustand jedoch, wenn die intellektuelle Kraft erwacht, beherrscht sie die Einbildungskraft und lässt sie [diese] nicht zusammenfügen, weil sie mit dem Auge des Geistes erkennt, dass es sich um getrennte Dinge handelt, die sich überhaupt nicht miteinander vereinigen.

3 וכך הענין בגלות ניצוץ אלקות בנפש האדם שהוא בבחינת שינה והסתלקות המוחין. יכול הוא להרכיב ב' דברים הפכיים להיות כל היום טרוד במו"מ [במשא ומתן] איש לבצעו מקצהו זה פונה לזיתו כו'.

So verhält es sich auch mit dem Exil des G-ttlichen Funkens in der Seele eines Menschen, wobei der Funke sich in einem Zustand des Schlafes und des Rückzugs der intellektuellen Kräfte (Mochin) befindet. [Ein solcher Mensch] kann zwei entgegengesetzte Dinge miteinander verbinden: den ganzen Tag mit Geschäften beschäftigt zu sein, „jeder auf seinen Gewinn aus seinem Bereich bedacht“; dieser wendet sich seinem Olivenhain zu usw.

הגם שכתפלה מעורר את האהבה עד שתחפץ להתפשט מלבושיה כו' לדבקה בו ית' מחמת התבוננותו ביחוד"ע [ביחודא עילאה] ויחוד"ת [ויחודא תתאה] אעפ"כ [אף על פי כן] אחר התפלה חולפת ועוברת האהבה ואינו שם ללכו

Obwohl er im Gebet Liebe erweckt, bis [die Seele] sich danach sehnt, ihrer Gewänder ledig zu werden usw., um sich an Ihn, gelobt sei Er, zu klammern, aufgrund seiner Betrachtung der höheren Einheit (Yichuda Ila'ah) und der unteren Einheit (Yichuda Tata'ah), vergeht die Liebe dennoch nach dem Gebet und schwindet; und er nimmt sie sich nicht zu Herzen

כי הוא הפוך ההתבוננות שבתפלה ומדמה בלב להרכיב ולחבר שני עניינים הפכיים יחד כאלו היה לאחדים ובאמת הם נפרדים ורחוקים זמ"ז [זה מזה]. כי הגם דכתיב בתורה שש שנים תזרע שדך.

dass dies das Gegenteil der Betrachtung im Gebet ist; und er stellt sich in seinem Herzen vor, zwei entgegengesetzte Angelegenheiten miteinander verbinden und vereinen zu können, als wären sie eins, während sie in Wahrheit voneinander getrennt und weit voneinander entfernt sind. Denn obwohl in der Tora geschrieben steht: „Sechs Jahre sollst du dein Feld besäen“,

4 וכן בק"ש [בקריאת שמע] ולעבדו בכל לבבכם כו' ונתתי מטר ארצכם כו' ואספת דגנך כו'.

und ebenso im Shema: „und Ihm mit eurem ganzen Herzen zu dienen“ usw., „Ich werde den Regen eures Landes geben“ usw., „und ihr werdet euer Getreide einsammeln“ usw.

הנה הכל הוא ע"ד עובדה כידוע שבכל עניני עוה"ז יש בהם ענין עבודת ה' שש שנים תזרע כו' ובשנה השביעית כו'.

Dies alles geschieht in der Weise des Dienstes; denn bekanntlich liegt in allen Angelegenheiten dieser Welt ein [Element] des Dienstes an G-tt: „Sechs Jahre sollst du säen“ usw., „und im siebten Jahr“ usw.

5 והוא ענין הבירורים שבבחי' שש שנים. וההעלאה שבבחי' השנה השביעית כמ"ש במ"א. ואחר כוונת הלב הן הן הדברים

Dies ist die Sache der Klärungen (Beirurim [das Ausscheiden der heiligen Funken]) auf der Ebene der sechs Jahre und der Erhebung auf der Ebene des siebten Jahres, wie an anderer Stelle erklärt wird. Und genau diese Dinge richten sich nach der Absicht des Herzens.

אבל לב ההמון הנוטים אחר בצעם להטריף לחם חוקם כפשוטו לבכם לא כן ידמה

Doch das Herz der Menge, die ihrem Gewinn nachstrebt, um ihr zugemessenes Brot im schlichten Wortsinn zu verdienen: »Ihr Herz denkt nicht so.«

ולבם לא נכון ע"פ הכוונה הראויה רק כל ישעם וכל הפצם למלאות די מחסורם אשר יחסר להם בצרכי גופם ועושים מצרכי הגוף עיקר

Ihr Herz ist nicht auf die angemessene Absicht ausgerichtet; vielmehr gilt ihr ganzes Hoffen und all ihr Verlangen dem Bestreben, ihren Bedarf zu decken – alles, was ihnen an den Bedürfnissen ihres Körpers fehlt. Und sie machen die Bedürfnisse des Körpers zur Hauptsache.

וזהו ממש הפוך ההתעוררות שבתפלה להיות נקבע בלבו האהבה לה' לבדה בלי תערוכת זר ח"ו [חס
ושלום] כ"י:

Und dies ist genau das Gegenteil der Erweckung im Gebet: dass die Liebe zu G-tt allein in seinem Herzen fest verankert sei, ohne jede fremde Beimischung, G-tt behüte, usw.

6 והנה גם אחרי הדברים והאמת האלה לא יפול לב האדם עליו לומר כי ההתעוררות שבתפלה והתבוננותו הן דמיונות שוא שהרי הוא כמו החלום שהוא כח המדמה שמחבר ב' הפכים.

Nun soll einem Menschen auch nach diesen Worten und dieser Wahrheit nicht das Herz sinken, [sodass er] sagt, die Erweckung im Gebet und seine Betrachtung seien nichtige Einbildungen, denn sie seien wie der Traum, der eine Einbildungskraft ist, die zwei Gegensätze miteinander verbindet.

כי הנה מאחר שרואה בנפשו אחר התפלה שחולפת ועוברת האהבה לה' ומתהפך לאהוב את גופו דוקא הרי מוכן שגם בתפלה לא ביטל אהבת גופו מכל וכל

Denn wenn er nach dem Gebet an sich selbst sieht, dass die Liebe zu G-tt vergeht und schwindet und er wieder gerade seinen Körper liebt, so ist klar, dass er auch während des Gebets die Liebe zu seinem Körper nicht vollständig vor G-tt zurücktreten ließ.

וההתעוררות שבתפלה את האהבה לה' לבדה אינה אמיתית רק כדמיון החלום שמחבר ב' הפכים ודומה לו שאהב את ה' ואעפ"כ [ואף על פי כן] אוהב את גופו

Die Erweckung der Liebe allein zu G-tt im Gebet ist also nicht echt, sondern gleicht nur der Vorstellung eines Traums, der zwei Gegensätze miteinander verbindet: Es scheint ihm, als liebe er G-tt und liebe dennoch seinen Körper,

הגם כי לא צדקו יחדו לפי שזה נלקח מכח המדמה אשר יכול לדמות דמיונות שוא. אך באמת הנה בחי' חלום זה שרשו למעלה ויסודתו בהררי קדש עליון.

obwohl beides nicht zugleich wahr sein kann, denn dies entspringt der Einbildungskraft, die nichtige Vorstellungen hervorbringen kann. In Wahrheit aber hat diese Ebene des Traums ihre Wurzel oben, und „ihr Fundament liegt in den Bergen überirdischer Heiligkeit“.

7 ויובן בהקדים מ"ש ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו א'. ופריך בגמ' [בגמרא] אטו האידנא לאו שמו א' הוא. ומשני לא כשאני נכתב אני נקרא כו'.

Dies wird verständlich, wenn man zunächst das einführt, was geschrieben steht: „An jenem Tag wird Havayah eins sein und Sein Name eins.“ Die Gemara fragt: Ist Sein Name denn jetzt nicht eins? Und sie antwortet: Nicht so, wie Ich geschrieben werde, werde Ich gelesen usw.

והענין כי שמו הוא בבחי' גלות ולכן אינו נק' כמו שנכתב רק בלבוש ונרתק כו'.

Die Erklärung ist, dass Sein Name sich im Zustand des Exils befindet und daher nicht so gelesen wird, wie er geschrieben steht, sondern nur in einem Gewand und einer Hülle usw.

8 והנה בגלות הוא בבחי' שינה והסתלקות המוחין תלת כלילין כו' ואז נשמתו מושכת לו חיים מלמעלה כו'.

Nun befindet es sich im Exil in einem Zustand des Schlafes und des Zurücktretens der intellektuellen Kräfte (Mochin), „drei eingeschlossen [innerhalb von drei]“ usw.; dann zieht seine Seele für ihn Leben von oben herab usw.

ושם הוא בבחי' עגולים שאין בהם בחי' מעלה ומטה רק הכל בהשוואה אחת ובהתכללות והתאחדות כל הענינים בלי שום פירוד והתחלקות כנודע מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] אלו ואלו דא"ח [דברי אלקים חיים].

Dort ist es auf der Ebene der Kreise (Iggulim), in denen es keine Ebene von Oben und Unten gibt; vielmehr ist alles in einer einzigen Gleichheit, unter Einschluss und Vereinigung aller Dinge, ohne jede Trennung oder Teilung, wie aus dem Ausspruch unserer Weisen seligen Angedenkens bekannt ist: „Diese und jene sind die Worte des lebendigen G-ttes.“

רק כשנמשך דרך קוים אזי יש התחלקות קו ימין חסד כו' משא"כ בבחי' עגולים אין שם התחלקות כלל ושם כל הדברים המתפרדים למטה מחוברים וכלולים יחד ולא נראה שום פירוד והתחלקות ביניהם:

Erst wenn es auf dem Weg von Linien herabgezogen wird, kommt es zu einer Unterteilung: die rechte Linie, die Güte (Chesed) usw. Anders ist es auf der Ebene der Kreise: Dort gibt es überhaupt keine Unterteilung; alle Dinge, die unten voneinander getrennt sind, sind dort miteinander verbunden und gemeinsam eingeschlossen, und zwischen ihnen ist keinerlei Trennung oder Unterteilung zu sehen.

9 אך להיות בחי' זו בגילוי למטה אינה כ"א ע"י בחי' שינה והסתלקות המוחין בגלות וע"י נאמר אלביש שמים קדרות. שמים הם בחי' עגולים הם מלובשים בבחי' קדרות וחשך.

Doch diese Ebene kommt unten nur durch den Zustand des Schlafes und den Rückzug der intellektuellen Kräfte (Mochin) in der Verbannung zur Offenbarung. Darüber heißt es: „Ich kleide die Himmel in Schwärze.“ „Die Himmel“ sind die Ebene der Kreise; sie sind in die Ebene der Schwärze und Finsternis gekleidet,

שהוא העלם והסתר שאז מאיר ומתנוצץ מלמעלה מעולם העליון שהוא בבחי' עגולים בבחי' חלום שהוא כח המדמה לחבר שני הפכים בנושא אחד כאלו הם אחדים ממש לפי שבאמת בשרשם בעולם העליון הם מחוברים ומיוחדים

was Verhüllung und Verborgtheit ist; denn dann leuchtet und funkelt von oben her, aus der oberen Welt, die der Ebene der Kreise angehört, [in] die Ebene des Traums hinein, das heißt der Vorstellungskraft, die zwei Gegensätze in einem Gegenstand verbindet, als wären sie tatsächlich eins, denn in Wahrheit sind sie an ihrer Wurzel in der oberen Welt miteinander verbunden und vereint,

כי שם הוא בבחי' עגולים כנ"ל רק למטה בהתחלקות הקוין ע"פ חכמה ודעת להיות קו זה כך וזה כך אזי נראה ונגלה ההפוך. שזה ההפוך מזה ואזי הם נפרדים ורחוקים זה מזה.

denn dort ist es, wie oben gesagt, die Ebene der Kreise. Nur unten, bei der Aufteilung der Linien gemäß der Weisheit (Chochmah) und dem Wissen (Daas), sodass diese Linie so und jene Linie so ist, wird der Gegensatz sichtbar und offenbar: dass dies das Gegenteil von jenem ist; dann sind sie voneinander getrennt und weit entfernt.

10 ולכן א"א להיות גילוי בחי' ההתכללות בבחי' גילוי החכמה שהיא ראשית התחלקות הקוין אלא בבחי' שינה והסתלקות המוחין בגלות

Daher kann die Ebene der Einbeziehung nicht in der Offenbarung der Weisheit (Chochmah) offenbart werden, die den Beginn der Aufteilung in die Linien bildet, sondern nur im Zustand des Schlafes und des Rückzugs der intellektuellen Kräfte im Exil;

אזי מתנוצץ ומאיר האור העליון והוא מסתתר ומתעלם בבחי' קדרות וחשך דהיינו בבחי' התלבשות ההעלם כו' ולא בבחי' גילוי כי הגילוי הוא בבחי' חכמה ודעת שהוא ע"פ קוין:

Dann funkelt und leuchtet das höhere Licht, während es auf der Ebene von Schwärze und Dunkelheit verborgen und verhüllt ist, das heißt, in der Einkleidung in Verborgtheit usw., und nicht in Offenbarung; denn die Offenbarung liegt auf der Ebene von Chochmah und dem Wissen (Daas), die den Linien entsprechen.

11 ולע"ל [ולעתיד לבוא] כתיב ולא יכנף עוד מוריך. בכנף ולבוש כ"י ולכן ביום ההוא יהיה שמו א' שלא יהא מלובש ומכוסה בנרתק

Über die künftige Zeit steht geschrieben: „Dein Lehrer wird nicht länger verhüllt sein“ (yikanef), [verborgen] durch einen Flügel (kanaf) und ein Gewand usw. Deshalb wird „an jenem Tag Sein Name Einer sein“: Er wird nicht in eine Hülle gekleidet und von ihr bedeckt sein,

ויהיה נקרא כמו שנכתב כ"י. כי עין בעין יראו כ"י. ואזי נאמר בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים.

Und er wird so ausgesprochen werden, wie er geschrieben steht usw. Denn „Auge in Auge werden sie sehen“ usw. Und dann wird gesagt werden: „Wenn Havayah die Gefangenschaft Zions zurückführt, waren wir wie Träumende.“

פ"י שיתגלה מדרגה ובח"י זו של החלום עד אשר כולם יכירו וידעו וישיגו החיות הנמשך להם בזמן הגלות שהוא מבח"י החלום.

Das bedeutet, dass diese Stufe und Ebene des Traums offenbar werden wird, bis alle die Lebenskraft (Chayus), die ihnen in der Zeit des Exils zugeführt wird und von der Ebene des Traums stammt, erkennen, wissen und erfassen werden.

12 ולכן יאמרו היינו כחולמים. ובזה יובן מעלת ומדרגת יעקב ויוסף ע"י החלומות. ויש בח"י שיוסף הוא יותר במעלה ממדרגת משרע"ה [משה רבינו עליו השלום]. ונדב ואביהוא היו נ"ר [נפש רוח] של יוסף.

Darum werden sie sagen: „Wir waren wie Träumende.“ Damit wird die Größe und der Rang von Yaakov und Yosef durch die Träume verständlich. Es gibt einen Aspekt, in dem Yosef einen höheren Rang einnimmt als Moshe, unser Lehrer – Friede sei mit ihm. Nadav und Avihu waren die Nefesh (Seelenebene) und die Ruach (Geistebene) Yosefs.

ואנחנו טמאים לנפש אדם זה אביהוא. אבל נדב היה מבח"י רוח ולא היו צריכים הזאה בשבילו כלל. ועליו נאמר ורוח נדיבה תסמכני. וז"ש [וזהו שכתוב] נוהג כצאן יוסף.

„Wir sind durch die Seele (Nefesh) eines Menschen unrein“: Das bezieht sich auf Avihu. Nadav gehörte jedoch zur Ebene der Ruach, und seinetwegen war überhaupt keine Besprengung erforderlich. Über ihn heißt es: „Und ein freigebiger Geist möge mich stützen.“ Und darum heißt es: „Der Yosef wie eine Herde führt.“

כי בזמן הגלות הנהגת ישראל הוא בבחי' יוסף שהוא מבחי' חלום מעולם העגולים כ"י. ולכן נק' בן פור"ת אותיות פות"ר ותופ"ר שמחבר כ"י. ולכן היה פותר חלומות:

Denn während des Exils wird Israel auf der Ebene Yosefs geführt, der der Ebene des Traums und der Welt der Kreise angehört usw. Darum wird er ben poras genannt; dessen Buchstaben ergeben auch poser („deutet“) und tofer („näht“), was verbindet usw. Darum deutete er Träume.

LikuteiTorah.com
DIE CHASSIDISCHE PARSHA

Zu dieser Ausgabe

This edition contains the Hebrew text und the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Deutsche Übersetzung und Erläuterungen: mit Unterstützung von KI (openai/gpt-6-luna-pro:batch) für LikuteiTorah.com erstellt und mit dem Hebräischen sowie Sefaria abgeglichen; noch nicht von einem menschlichen Redakteur geprüft. Bitte prüfen Sie alles Wichtige anhand des hebräischen Textes.

Der Rebbe bat darum, die Maamarim zur Parsha der Woche, der „Chassidischen Parsha“, im Lauf dieser Woche, verteilt auf ihre sieben Tage, zu lernen (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Warum man sie lernen soll und die Brachos des Rebbe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Ein kostenloses, nicht kommerzielles Projekt; nichts hier wird verkauft. Nicht mit Kehot, Sefaria oder der Lubavitcher Bibliothek verbunden. © likuteitorah.com

Von likuteitorah.com/de/torah-ohr/vayeishev/3/

ZU EHREN VON

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Der Vater des Rebbe, Reb Levi Yitzchok